

половину транзитного періоду на 4,70 кг молока натуральної жирності або 16,0 % .

Список використаних джерел:

1. Shwartz, G., Rhoads, M.L., VanBaale, M.J., Rhoads, R.P., Baumgard, L.H. (2009). Effects of a supplemental yeast culture on heat-stressed lactating Holstein cows. *J. Dairy Sci.* 92(3):935-42. doi: 10.3168/jds.2008-1496.

2. O'Brian, M.D., Rhoads, R.P., Sanders, S.R., Duff, G.C., Baumgard, L.H. (2010). Metabolic adaptation to heat stress in growing cattle. *Domest Anim Endocrinol.* 38(2):86-94. doi: 10.1016/j.domaniend.2009.08.005.

Катерина КАРАКУЦЯ,

здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії
Державний біотехнологічний університет

**ОСНОВНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ
ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КОРЕНЕПЛОДНОЇ ПЕТРУШКИ В
ЗОНІ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ**

Сільське господарство завжди асоціювалося з високим рівнем невизначеності і ризику, навіть з урахуванням останніх наукових, технічних і технологічних досягнень людства в цій спрямованості. Особливо це стосується рослинницької галузі, результативність якої залежить від великої кількості факторів як внутрішнього середовища [1-4]. Для успішного вирощування петрушки коренеплідної потрібні родючі ґрунти, які добре оброблені та забезпечені необхідними поживними речовинами. Добре підходять ґрунти з високим вмістом органічних речовин і мінеральних елементів, які забезпечують належний розвиток рослин.

Петрушка коренеплідна, належить до цінних овочевих рослин, які мають велике значення як для харчування, так і для медичного застосування. Ця рослина відома своїми корисними властивостями і використовується в кулінарії як пряність, а також має лікарські властивості. У петрушки коренеплідної вміст ефірних олій у коренеплодах може сягати до 0,4%, у листках - до 0,8%, а у насінні - до 8%. Ці ефірні олії містять важливі компоненти, такі як глюкозиди, які надають петрушці сильну дезінфікуючу, дію заспокоєння сечовиділення та відхаркувальну дію. Петрушка використовується в кулінарії як приправа для багатьох страв. Її також можна вживати у свіжому вигляді, або додавати до супів, салатів та інших страв. Крім того, вона має важливе медичне застосування, допомагаючи зміцнити імунітет та покращити роботу ряду систем організму. Тобто, петрушка коренеплідна є цінною рослиною, яка поєднує в собі смакові якості з корисними лікувальними властивостями, і вона має заслужено високу популярність в кулінарії та медицині. Щодо попередників, краще вибирати такі, які не залишають залишки хвороб та

шкідників, які можуть застосовуватися органічні і мінеральні добрива. Капуста, огірки та цибуля - хороші попередники, які сприяють покращенню ґрунту і не конкурують з петрушкою за поживні речовини. Петрушка коренеплідна потребує помірного зволоження ґрунту. Загалом, вирощування доброго урожаю петрушки коренеплідної потребує уваги до якості ґрунту, використання правильних попередників і належного зволоження, а також внесення органічних та мінеральних добрив у ґрунт. Використання регуляторів росту є важливою практикою для підвищення врожайності петрушки коренеплідної. Ці речовини можуть сприяти регулюванню росту рослин, їх фізіологічних процесів і формування плодів, що в кінцевому підсумку допомагає збільшити кількість і якість урожаю. Застосування регуляторів росту рекомендується на різних етапах росту петрушки коренеплідної: **Намочування насіння**. Під час цього етапу регулятори росту можуть допомогти стимулювати проростання *nasinnyanev*, що полегшує витрати енергії на рост і розвиток рослин. **Наростання листової поверхні**. На цьому етапі регулятори росту можуть сприяти збільшенню площі листя, що покращує фотосинтетичну активність рослин та збільшує загальний виробництво поживних речовин. **Формування коренеплодів**. Регулятори росту можуть впливати на розвиток коренеплодів, сприяючи їхньому належному розквітанню і формуванню. **Фаза "олівця"**. У цей період, коли формуються найбільші коренеплоди, використання регуляторів росту може допомогти забезпечити їх правильний розвиток і заповнення. Використання регуляторів росту має потенціал покращити якість і кількість урожаю петрушки коренеплідної, але важливо дотримуватися рекомендацій з дозування та застосування, щоб уникнути негативного впливу на рослини. У виробництві найбільш поширені такі стимулятори росту рослин петрушки коренеплідної: Емістим С, Біолан, Стимпо, Регоплант та багато інших [5,6]. Регулятори росту можуть сприяти покращенню фізіологічної стійкості рослин до стресу та підвищити їхню здатність до адаптації до змін у навколишньому середовищі.

Отже, застосування регуляторів росту може покращити урожайність та якість врожаю овочевих рослин, забезпечуючи високу продуктивність та ефективність вирощування.

Список використаних джерел:

1. Фоменко В., Хромова А. Організаційно-економічні передумови зростання виробництва та розвитку галузі рослинництва // Рекомендовано Вченою радою ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (Протокол № 3 від 26.11. 2020 року). – 2020. – С. 108.
2. Пономарьова М.С., Мещеряков В.С., Романова Т.А. Оцінка можливостей та визначення напрямів підвищення економічної ефективності виробництва продукції рослинництва. Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія „Економічні науки”. № 4. 2019 .С. 109- 119
3. Мазур Н.А. Конкуренентоспроможність виробництва сільськогосподарської продукції та основні напрямки її підвищення / Н.А. Мазур // Економіка АПК. - 2007. - № 2. - С.123 – 127
4. Lomovskykh, L., Ponomarova, M., Chip, L., Krivosheya, E. and Lisova, O. (2021), Management and organizational and economic conditions of strengthening the marketing activity of

the enterprise and maintaining efficient agrobusiness. Financial and credit activity: problems of theory and practice, vol. 2, is. 37, pp. 263– 270. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i37.230255>.

5. Рябуха М.С., Цицоріна А.Є. Конкуренція як категорія ринкових відносин і конкурентоспроможність як предмет наукових досліджень //Вісник ХНАУ. Серія: економіка АПК і природокористування.–Харків: ХНАУ. – 2007. – №. 6. – С. 96–100

6. Господаренко Г. М. Агрохімія: підручник, Київ: ТОВ «СІК ГРУП Україна», 2018. 560 с

7. Господаренко Г. М. Удобрення сільськогосподарських культур. Київ.: ТОВ «СІК Груп Україна», 2016. 276 с.

Ілона КРАМАРЕНКО,
здобувачка вищої освіти ступеня доктора філософії
Державний біотехнологічний університет

СТРАТЕГІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ВИРОБНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО АГРОБІЗНЕСУ

Економічні кризи, такі як пандемія та військові дії, можуть суттєво вплинути на сільське господарство та сільськогосподарські підприємства через ряд проблем, які вони викликають. Зниження покупної здатності населення призводить до зменшення попиту на сільськогосподарські продукти, що може вплинути на ціни та обсяги виробництва. Порушення логістики та заборони на пересування можуть перешкоджати доставці сільськогосподарської продукції на ринки, що призведе до переповнених запасів та збитків для виробників. Підвищення собівартості продукції може зробити її менш конкурентоспроможною на ринку. У таких умовах виробники повинні активно шукати стратегії, щоб протистояти цим викликам. Це може включати диверсифікацію виробництва, пошук нових ринків збуту, удосконалення виробничих процесів для зниження собівартості, використання новітніх технологій для підвищення продуктивності та якості, а також залучення фінансових інструментів для зменшення фінансового тиску. Також важливою є співпраця з урядом та місцевими органами влади для отримання підтримки та захисту від негативних наслідків кризи. Важливою частиною стратегії є також адаптація до змін у міжнародному торгівельному середовищі та забезпечення доступу до нових ринків [1-5]. Так, в Україні спостерігається різноманіття за розмірами виробництва, включаючи як великі монопольні підприємства, так і малі підприємства. Кожен з цих типів підприємств має свої переваги та виклики. Великі підприємства, завдяки своїм значним ресурсам, можуть мати переваги в економії масштабів, доступі до технологій та ринків. Однак вони також можуть бути більш уразливі до змін в економіці та регулюванні, а також до недоліків в управлінні через свою складну структуру та велику кількість працівників. З іншого боку, малі підприємства можуть бути більш гнучкими та швидше адаптуватися до змін у ринкових умовах. Вони можуть бути дуже інноваційними та швидко впроваджувати нові ідеї, оскільки вони часто мають меншу бюрократичну структуру. Однак вони можуть також стикатися з